

Маргарита Димитрова

Институт за български език „Проф. Л. Андрейчин“
при Българската академия на науките
София, България

МЕСТОИМЕНИЯТА ВЪВ ВЪЗРОЖДЕНСКИЯ ТЕКСТ: СТАБИЛИЗАЦИЯ НА НОРМАТА ПРИ ВЪПРОСИТЕЛНИТЕ И ОТНОСИТЕЛНИТЕ МЕСТОИМЕНИЯ

(Резюме)

Изследват се употребите на въпросителните и на относителните местоимения и местоименни наречия в два възрожденски текста с енциклопедичен характер – „Любословие“ (1844-1846) и „Летоструй“ (1869), които принадлежат към различни етапи в развитието на новобългарския книжовен език. Изследването е основано върху два електронни корпуса от 10 000 графични думи всеки. Проследяват се последователно лексикалният състав, морфологичното формоизменение и употребите на двете групи местоимения и местоименни наречия. Наблюденията се правят от гледна точка на установяването на книжовноезиковите норми. Обръща се внимание върху конкуренцията между лексеми в рамките на всяка група и върху конкуренцията между въпросителните и относителните местоимения в различни техни употреби. Отбелязват се лексеми и употреби, останали извън съвременния нормативен комплекс. Анализът разкрива, че се стабилизира лексикалният състав на изследваните местоимения. Падежните форми при местоименията за лица от м.р. ед.ч., които са статистически редки, се употребяват непоследователно. Функционирането на двата вида местоимения става по-хомогенно в по-късния паметник. При *кой* и *който* се стабилизира употребата като релативи само на относителните местоимения. При *що* и *щото* като релативи конкуренцията в по-късния паметник силно намалява. При *кога* и *когато* конкуренцията се запазва, като преобладава употребата като релатив на въпросителното наречие.

Ключови думи: книжовен език, Възраждане, установяване на книжовноезикови норми, местоимения, електронен корпус

✉Маргарита Димитрова,
m_t_dimitrova@abv.bg

Публикувано: 17 юни 2010